

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINĂ — JURISPRUDENȚĂ — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

DIRECTOR : PETRE BORS

APARE ODATĂ PE
SEPTĂMÂNĂ

PROPRIETAR : I. S. CODREANU

ABONAMENTUL

Pe an 30 Lei
Pe 6 luni 16
Pe 3 luni 8

Studentii plătesc pe jumătate
Pentru străinătate se adaugă portul

Pentru inserții și reclame a se adresa la administrație

REPRODUCȚIA INTERZISĂ

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

BUCUREȘCI

91, — Ohețul Dâmboviței — 91.

Vis-à-vis de Palatul Justiției

Un număr vechi 2 Lei

Cine primește două numere consecutive din acest ziar se consideră ca abonant.

SUMAR

Despre chemarea în judecată, de D. Chebapci.
Jurisprudența Română.
Înalta Curte de Casație, secția I: Chira Costache Che-
lăroiu cu Joița Calinescu.
Idem secția II: Iacob Al. Tăranu, recurs corecțional.
Idem: L. Minovici cu Societatea «Dacia Română».
Curtea de Apel din București, secția I: Teodor Luca
cu I. G. Stroescu.
Tribunalul Bacău: Societatea Creditului Funciar Rural
cu Episcopul Dionisie Climescu.
Cronica Judiciară — Anunțuri.

DESPRE CHEMAREA ÎN JUDECATĂ

(URMARE)

În lipsă de text, dacă ar trebui să aplicăm prin analogie, dispozițiunea art. 81, atunci ar urma că funcționarul însărcinat cu înștiințările, poate să se adreseze la rude, servitori sau vecini. Întru a ne povătuî mai bine, socot să se știe motivul pentru care legiuitorul a prescrip obligațiunea pentru agent, în cazul în care nu găsește la domiciliu, centrul operațiunilor unei persoane, să se adreseze la rude, servitori sau vecini. Motivul e că acolo unde locuiește o persoană, unde se află centrul afacerilor sale, se pot găsi, în lipsa lui, rude, servitori; că aceștia, din cauza legăturii și a relațiunilor, sunt și interesați și în măsură de a încunoștiința pe ruda ori stăpânul mai bine și mai înainte de cât ori cine; tot asemenea vecinul, din pricina relațiunilor de bună vecinătate, se va grăbi întru a îl încunoștiința. Dar oare tot ast-fel se petrec lucrurile în cazul unui domiciliu ales,

când buna-oară, după cum se găsește în schimb și acte de ipotecă: Îmi aleg domiciliu în București, or în București, la «Otel Continental»? Mai întâi că nu s'ar putea considera ca un domiciliu ales, fără să se arate persoana anume la care să se adreseze la domiciliul ales. Afară de aceasta de sigur că, în lipsa persoanei designate, nu se vor găsi nici o dată rude, servitori or vecini așa cum a presupus legiuitorul că se vor găsi și că vor avea tot interesul de a încunoștiința. Deci ne corespunzând motivele în ambele cazuri, concluzia este că nu putem aplica cazul de analogie.

Propunerea noastră este aceasta: Persoana ce își alege un domiciliu să fie ținută, sub pedeapsă de a nu se lua în seamă, să arate și domiciliul real, precum și numele și pronumele persoanei la care își alege domiciliu.

În cas de a nu o găsi a casă, să lipească citațiunea pe ușa casei, încheind proces-verbal față cu doi martori cunoscuți, majori, știind a scri și ceti; alt-fel măsura luată ca să asiste doi martori, devine de stil; pe când dacă li se cere semnătura proprie, ei vor fi în tot-d'a-una față. Un extract de pe procesul-verbal încheiat să se lipească la ușa primăriei, la secția tribunalului sau a judecătoriei respective, publicându-se și în «Monitorul Oficial».

Asupra art. 80, 81 din lg. J. de P. ca și asupra art. 74 din codicele de procedură civilă, avem a face câte-va observațiuni:

1) Legea zice că, în lipsa părâtului să se adreseze rudei; dar dacă găsește pe soție, poate să se adreseze ei? Noi credem că nu, căci soția nu e

ruda bărbatului, dar nici servitoarea lui, cu toate că, în cele mai multe cazuri se va găsi soția și tot ea este mai interesată să înștiințeze pe bărbat. Eată dar o lacună în legea judecătoriilor de pace, ca și în codicele de procedură civilă.

A doua observațiune este aceasta: Legea judecătoriilor de pace, ca și legea de procedură civilă, admite participarea și conlucrarea comisarului, sau sub-comisarului, cu toate că se știe foarte bine că, în afară de capitală, nu avem vre-o lege care să ne determine caracterul comisarilor sau sub-comisarilor. Din aceasta s'a născut neînțelegeri, controverse și care toate au fost în dauna împărțirilor.

În adevăr Curtea de casație, prin mai multe decisiuni, au stabilit cum că, prin expresiunea «sub-comisar», se înțelege sub-comisar de clasă I-a iar nu de a doua, care este un simplu epistat. Înalta Curte însă a avut în vedere numai organizarea Poliției Capitalei, iar nu întreaga organizare din țară întreagă și a funcționarii ei. De altă parte, Curtea a făcut o deosebire ce legea nu o face.

Curtea de apel din București, secția I, sub președenția d-lui Prim-Președinte, d-l Adolf Cantacuzino, nu au primit soluțiunea dată de Curtea de casație, invocând ca motiv, că, dacă nu există în județe sub-comisari clasă I, nu putem anula actele îndeplinite de sub-comisarul clasei a II-a.

Propunerea noastră este aceasta: În capitală să fie în drept a conlucra sub-comisarul clasă I, iar în județe numai comisarul.

A treia observațiune este următoarea: Prin art. 80 din legea judecătoriilor, ca și prin art. 74, citațiile se dau prin agenții judecătorești, numiți portărei. Cu toate acestea prin un regulament al portăreilor s'au admis ca și aprozii să poată îndeplini actele cu care sunt însărcinați portăreii, sub a lor răspundere.

Măsura aceasta este tot ce poate fi mai ineptă; în adevăr aprozii este o persoană ce, întru nimic, nu se deosebește de un servitor de rând, ce uneori știe a scrie, alte ori nu, un om ce se tocmeste spre a și agonisi hrana zilnică. Cum se poate ca tocmai acesta să fie însărcinat cu aducerea la cunoștință despre termenul de înfățișare, unul din cele mai importante acte de procedură?

Și dacă te gândești la ce slujbă sunt întrebuințați portăreii, îți vine să îți pui mâinele la

timble: Ei strigă procesele, împărțiri câte unul de fie-care secțiune, iar aprozii îndeplinesc actele de procedură, când ar fi mai nemerit și mai potrivit ca ușierii să aprozii să strige procesele afară, iar grefierul tribunalului să facă apelul nominal în ședință, și portăreii să își îndeplinească datoria impusă de lege și care îi face mai multă onoare de cât aceea de a striga procesele.

În numărul viitor: *Despre termeni.*

D. Chebacî.

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE, SECȚIUNEA I

Audiența de la 23 Septembrie 1896

Președenția D-lui C. E. SCHINA, Prim-Președinte

Chira, Costache Chelăroiu cu Joița Călinescu

Cerere în justiție. — Opozițiune. — Ce trebuie să cuprindă. — Nulitate.

Art. 69 și 154 procedura civilă

Orî ce cerere sau reclamațiune în justiție trebuie să cuprindă sub pedeapsă de nulitate, numele, pronumele, profesiunea și domiciliul sau reședința reclamantului și pârâtului.

Ast-fel opozițiunea, fiind tot o cerere ce se face în justiție, este nulă dacă nu cuprinde în intrul ei numele, profesiunea și domiciliul persoanei de la care emană, fie că nu este semnată.

Decisiunea No. 292/96. — Respins recursul făcut de Chira Costache Chelăroiu contra decisiunii Curții de apel din Galați, secțiunea I, cu No. 51/94.

S'a citit raportul făcut în cauză de d-l consilier Al. Degre.

S'au ascultat: D-l avocat Barozzi, din partea recurentei Chira C. Chelăroiu, în dezvoltarea motivelor de casare, precum și d-l avocat D. Chebacî, din partea intimetei Joița Călinescu, în combateri.

S'a ascultat d-l procuror general G. Filiti, fiind în interes de minori în cauză, în concluziuni.

Curtea deliberând,

Asupra motivului de casare invocat:

«Violarea art. 735 și 154 procedura civilă, și aplicarea greșită a art. 68 și 69 de oare-ce nulitățile sunt de drept strict și ori-ce argumentare cu analogie este oprită.

«Curtea făcând această argumentare cu analogie a comis un adevărat exces de putere, violând sus citatele articole și principiul de drept pe care ele se bazează»

Având în vedere că după dispozițiunile art. 69 din procedura civilă, ori-ce cerere sau reclamațiune în justiție trebuie să cuprindă numele, pronumele, profesiunea și domiciliul sau reședința reclamantului și pârâtului, iar prin ultimul alineat, de sub același articol, se prevede că neîndeplinirea acestor formalități, atrage nulitatea petițiunii;

Având în vedere că dispozițiunile art. 69 din pro-

cedură se aplică și la opozițiuni, întru cât legiuitorul dând prin art. 154 din procedura civilă drept de opozițiune părții judecată în lipsă, se servă de cuvintele «cererea de opozițiune», și deci opozițiunea este tot o cerere ce se face în justiție și prin urmare trebuie să îndeplinească cerințele art. 69 procedura civilă;

Considerând în speță că Curtea de apel, pentru a declara nulă opozițiunea făcută de recurentă, constată în fapt, față cu verificarea făcută de dânsa, că petițiunea prin care recurenta a făcut opozițiune în contra deciziunii ce l' respinsese apelul ca nesustînut nu poartă nici o semnătură și nici în conținutul ei nu se arată numele și pronumele persoanei de la care emană;

Că ast-fel fiind când Curtea de apel, a declarat nulă și prin urmare neadmisibilă, opozițiunea recurente, a făcut o justă aplicațiune a textelor de lege coprinse în mijlocul de casare și dar motivul invocat este neîntemeiat.

Pentru aceste motive, Curtea, respinge recursul.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, SECȚIA II

Audiența de la 9 Octombrie 1896

Președinția D-lui N. MANDREA, Președinte

Iacob Al. Tăranu, recurs corecțional

Militar.—Ofițer de rezervă.—Grade inferioare în concediu nelimitat sau în rezervă.—Insulte aduse superiorilor în serviciu sau cu ocaziunea serviciului militar.—Calomniă.—Tribunale militare.—Tribunale ordinare.—Competință.

Ofițerii de rezervă, și gradele inferioare din concediu nelimitat și rezervă, sunt justițiabili de tribunalele militare, și când nu sunt sub arme, pentru insulte sau ofense aduse superiorilor săi, în timp de serviciu sau cu ocaziunea serviciului militar.

Când însă cuvintele pretinse injurioase, constituiesc delictul de calomniă iar nu acela de simplă injuriă, atunci nu tribunalele militare sunt competente a judeca pe delincent, ci tribunalele ordinare, și aceasta chiar când cuvintele întrebuintate pentru calificarea faptelor imputate superiorilor și considerate ca constituind delictul de calomniă, ar fi ofensatoare, de oare-ce asemenea cuvinte calificatoare nu pot constitui un delict separat și independent de existența sau neexistența delictului de calomniă, întru cât faptele imputate și calificarea lor formează un singur tot, și instanța chemată a se pronunța asupra delictului cel mai grav, acela de calomniă, este competentă a examina și raportul ce există între calificarea faptului imputat și existența lui.

Deciziunea No. 541/96. — Casate, în urma recursului făcut de Iacob Al. Tăranu, deciziunile No. 121/96 a consiliului de război al corpului II de armată și No. 16/96 al consiliului permanent de revizii al armatei.

S'a citit raportul făcut în cauză de d-l consilier Al. Degre.

S'a ascultat: d-l avocat D. Chebapei în desvoltarea

motivelor de casare, precum și d-l procuror general G. Filitti, în concluziuni.

Curtea deliberând,

Asupra motivului de casare invocat:

«Incompetența Onor. Consiliu de Război ca și a Consiliului de Revisie de a judeca afacerea, prin decisiunile pronunțate».

«Această incompetență rezultă:

a) «Din pozițiunea în care se găsea condamnatul în momentul în care ar fi săvârșit fapta imputată adică ziua de 13 Iuliu, și pentru care a fost osândit, el era concediat pe termen nelimitat în ziua de 13 Iuliu (art. 53 al. 3 c. j. m.).

b) «Din natura faptului, caracterizată prin Ordonanța de trimetere în judecată, a d-lui raportor, întrebările puse:

1) «(Soldatul concediat Tăranu A. Iacob din regimentul Mihaî Viteazu No. 6 este culpabil că din cauza serviciului militar, într-o conferință ținută la Clubul Muncitorilor în seara de 13 Iuliu 1896 prin cuvinte a insultat pe superiorul său Căpitanul Botez din regimentul Mihaî Viteazu No. 6).

«(Acuzatul mai sus numit este culpabil că din cauza serviciului militar într-o conferință ținută la Clubul Muncitorilor la 13 Iuliu 1896, cu cuvinte a insultat pe superiorul său Căpitan Orășanu, comandantul închisorii militare din București).

«Că în ziua de 13 Iuliu, în o conferință, prin graț, condamnatul ar fi insultat pe superiorii săi, nu reese faptul de insultă, căci nu e arătată nici o expresiune.

«Faptele constatate în ordonanță, nu constituie delictul de insultă, pentru că lipsește un element esențial acel al arătării unui viciu obișnuit în cât dacă faptul pentru care a fost condamnat, nu poate constitui delictul de insultă prevăzut și pedepsit de art. 217, atunci consiliul de război conform art. 53 al. 3 nu putea judeca pe ofițerii în rezervă și gradele inferioare din concediu nelimitat și rezervă, când nu sunt sub arme, poziție în care se găsește condamnatul, de cât numai pentru crimele și delictele prevăzute la art.: 211, 214, 216 și 217, faptul necăzând sub art. 217 fără competență a judecat Consiliul de Război.

«Pe lângă acestea faptul nu s'a comis cum prevede legea «din cauza sau cu ocaziunea serviciului militar».

Având în vedere că din actele de instrucțiune, din rechizitoriul comisarului regal și din sentințele date de tribunalele militare, rezultă că recurentul Iacob A. Tăranu, a fost dat judecării acelor tribunale și condamnat pentru că, aflându-se în categoria celor prevăzuți de aliniatul 3 de sub art. 53 din codicele de justiție militară, într-o conferință ținută la Clubul Muncitorilor în seara de 13 Iuliu 1896, a insultat din cauza serviciului militar, prin cuvinte, pe superiorii săi Căpitanul Botez și Căpitanul Orășanu.

Considerând că, dispozițiunile citatului art. 53 aliniatul 3, reese că ofițerii de rezervă și gradele inferioare din concediu nelimitat și rezervă, când nu sunt sub arme, — categorie în care se află recurentul de astăzi, — sunt în principiu general justițiabili de tribunalele ordinare, pentru toate delictele comise de dânsii, fie în contra particularilor, fie chiar în contra

superiorilor lor; Că prin derogatiune la acest principiu, aliniatul 3 de sub art. 53 dă în competența tribunalelor militare delictele prevăzute la art. 211, 214, 216 și 217 din codicile de justiție militară, dar această numai atunci când aceste delictelor ar fi fost comise din cauză sau cu ocazia serviciului militar; și

Considerând că această derogatiune nu s'ar raționa în voința legiuitorului, dar menține pe aceste persoane și atunci chiar când numai sunt sub armă, într'un raport cu superiorii lor de sub-ordonanță și autoritate; că aceasta rezultă din chiar dispozițiile art. 216 și 217 din codicile de justiție militară, căci pe când lovirile date și insultele aduse de un militar superiorului său sunt pedepsite chiar atunci când ele n'au avut drept cauză serviciul militar, din contră aceste loviri și aceste insulte nu sunt pedepsite în persoanelor arătate în citatul art. 53 alin. 3 de tribunalele militare de cât numai atunci când ele au avut drept cauză serviciul militar; și că dacă lovirile și insultele făcute superiorului au avut altă cauză, ele se judecă de tribunalele ordinare, că legiuitorul când a dat în judecata tribunalelor militare lovirile și insultele aduse superiorului de către persoanele prevăzute în acest aliniat n'a plecat de cât de la ideea animosită și la care poate da naștere autoritatea ce a fost exercitată de superior pe timpul când dănsul a fost sub armă, și a voit să apara printr'o justiție mai repede și pe care a crezut-o mai exemplară, în contra insultelor sau ofenselor ce li s'ar aduce prin unul din modurile arătate în acest articol; de aci însă nu se poate deduce că competența trib. militare trebuie menținută și atunci când injuriile sau ofensele sunt comise în condițiuni și prin mijloace de natură a face ca ele să ca după dreptul comun, caracterul și calificarea unui alt delict, căci ar fi a întinde competența unui tribunal excepțional și la judecarea altor delictelor de cât acelea ce legea i-a dat, ceea ce este inadmisibil în drept;

Considerând că este constant în fapt că cuvintele pretinse injurioase n'au fost adresat personal Căpitănilor Botez și Orășanu, ci rostite într'o conferință ținută la Clubul Muncitorilor; Că recurențele de astăzi în acea conferință articula contra numiților Căpitani fapte precise și de o natură astfel că de ar fi fost adevărate supunea pe aceștia și la pedeapsa prevăzută de art. 222 din codicile de justiție militară, și la ura și disprețul publicului; Că aceste cuvinte în asemenea împrejurări rostite ar fi constituit în virtutea art. 294 combinat cu art. 299 din codicile penale, nu delictul de insultă, ci acela de calomnie; Că din momentul ce este constant că faptul comis de recurent ar fi putut constitui delictul de calomnie, este învedereat că tribunalele militare, — cărora legea nu le dădea de cât într'un mod excepțional judecarea delictului de insultă, — nu puteau fi competente a judeca și delictul de calomnie, că un asemenea delict nu putea dar fi judecat de cât de tribunalele ordinare și aceasta în urma unei acțiuni intentate de persoanele ce se preindeau calomniatores;

Considerând că expresiunile întrebuințate pentru calificarea unor asemenea fapte de către cel ce le impută, chiar când ar fi ofensatoare nu putea constitui

un delict separat și independent de existența sa și neexistența delictului de calomnie; faptele imputate și calificarea lor nu formau de cât un singur tot și dar instanța chemată a se pronunța asupra delictului cel mai grav, adică acela de calomnie, este competentă a examina raportul ce există între calificarea faptului și existența lui, că d'almintrelea delictul de calomnie neexistând de cât atunci numai când faptele imputate sunt nedovedite, ar fi un ce neînțeles, că de și s'ar recunoaște că aceste fapte n'au fost în realitate comise și că dar cel ce le-a imputat nu putea fi considerat că a comis delictul de calomnie, totuși dănsul să fie condamnat pentru că a apreciat și calificat aceste fapte ca cuvinte insultătoare;

Considerând că dacă într'un asemenea caz ceva este de natură a atinge prestigiul și demnitatea celui cărui se impută asemenea fapte, și dar se constituie o injurie pentru dănsul, nu sunt cuvintele cu cari ele au fost calificate de imputator, ci comiterea lor, că aprecierea cea mai injurioasă pentru ce le-a comis, legiuitorul chiar a făcut-o, judecând aceste fapte ca meri-tând a fi pedepsite, sau de natură a provoca ura și disprețul public;

Considerând afară de acestea că voința legiuitorului ca cel acuzat pentru delictul de calomnie să nu poată fi condamnat pentru delictul de insultă, din cauza calificării sale, aprecierii ce a făcut acestor fapte, rezultă învedereat din termenii generali și imperativi din codicile penale, care dictează că atunci când fapta imputată asupra cui va se va dovedi adevărată, imputatorul va fi apărut de ori ce pedeapsă, și dar și de pedeapsa ce s'ar pretinde din cauza calificării acestor fapte;

Considerând că din momentul ce este constant, că delictul ce se putea imputa recurentului era delictul de calomnie și că un asemenea delict nu putea fi judecat, — fiind dată poziția sa, — de cât de tribunalele ordinare, rezultă învedereat că acest delict a fost judecat de tribunalele militare fără competență, și prin urmare motivul din această privire este întemeiat.

Asupra argumentului tras din dispozițiile art. 74 al codicelui de justiție militară pentru a se deduce neadmisibilitatea acestui recurs.

Considerând că dacă este constant că persoanele prevăzute în art. 53 alin. 3 sunt justițiabile în principiu de tribunalele ordinare și că numai prin derogatiune și în cazurile prevăzute de acel articol ei sunt justițiabili de tribunalele militare, urmează învedereat că pentru toate aceste fapte pentru cari legea nu le asimilează cu militarilor, ei trebuiesc să fie priviți ca civili și dar al drept a ataca înaintea acestor Curți, în virtutea art. 86 aliniatului No. 1 din legea sa de organizare și motaririle date de tribunalele militare, pentru incompetență, orice câte ori aceste tribunale și-ar fi lăsat să se dederească a judeca fapte ce acea lege nu le-a dat dreptul de a le judeca;

Considerând că dacă art. 74 din codicile de justiție militară din 24 Martie 1881, declară în ori ce caz recursul inadmisibil, pentru cei prevăzuți în art. 51, 52 și 53 din acea lege, aceasta nu este adevărat de cât pentru persoanele prevăzute în acea lege; că dacă printr'o lege

posterioră precum este cea de la 24 Martie 1894, s'a introdus o dispozițiune, — ce nu există în legea anterioară, — și în care s'a coprins printr'un aliniat la art. 53 că ofițerii de rezervă, și gradele inferioare din cogeniul nelimitat și rezervă, însă pentru unele delictes numai, este inadmisibil a se deduce că legiuitorul din 1894, care n'a voit să asimileze pe aceste persoane, în privința competenței, de cât pentru delictes anume determinate, să fi voit a le asimila în așa mod cu militarii în cât să le ridice dreptul de recurs în casațiune, contra hotărârilor tribunalelor militare, chiar când aceste tribunale și-ar fi însușit căderea a judeca faptele ce a acest aliniat nu le-a dat dreptul a judeca;

Considerând că ast-fel fiind motivul de incompetență fiind întemeiat, și având în vedere art. 39 din legea organică a acestei Curții.

Pentru aceste motive, Curtea, casează fără trimitere

Audiența de la 4 Septembrie 1896.

Președinția D-lui N. MANDREA, Președinte

În Minovici cu Societatea „Dacia-România”

Societatea de asigurare «Dacia-România» — Fondul casei de prevedere al acestei societăți. — Din ce contribuțiuni se formează acest fond. — Al cui este acest fond. — Dacă este al funcționarilor sau al societăților

Funcționarii societății de asigurare «Dacia-România» nu au nici un drept asupra fondului casei de prevedere a acestei societăți, de oare ce acest fond nu se formează din contribuțiunile funcționarilor, și acest fond este al societății sau al societăților, căci numai prin voința acestora, micșorându-se venitul și câștigul lor, se formează acel fond.

Decisiunea No. 187/96. — Respins recursul făcut de I. Minovici contra decisiunii Curții de apel din București, secția I, cu No. 15/96.

S'a citit raportul făcut în cauză de d-l consilier M. Poenaru-Bordea.

S'a ascultat: d-l avocat D. Chebac, din partea recurentului Minovici, în dezvoltarea motifelor de casare, precum și d-nii avocați Vasile Lascăr și Vladimir Țănasovici, din partea societății «Dacia-România», intimată, în combatere.

Curtea deliberând

Asupra motivului de casare invocat:

«Exces de putere, violarea art. 44 din Statutele Societății, ca și principiul de drept cum că chiar o lege nu poate să aibă efect retroactiv și să nimicească drepturi dobândite necum un regulament făcut de consiliul de administrație al Societății fără aprobarea adunării generale a acționarilor Societății după art. 44 din Statutul de la 1881, aveam dreptul la pensiu, de asemenea după art. 44 modificat în 1888 aveam același drept. Drepturile ast-fel dobândite nu puteau fi modificate printr'un regulament al consiliului de administrație, căci Statutele mi dă această putere. În ori ce cas regulamentul s'a făcut tocmă în 1892 care nu putea isbi în drepturile dobândite, chiar dacă prin Statute s'ar fi dat consiliului de administrație dreptul acesta

de a modifica Statutele fără aprobarea adunării generale a acționarilor Societății».

Având în vedere decisiunea supusă recursului care adoptă în totul faptele și motivele din sentința tribunalului, și din care rezultă că obiectul procesului dedus în judacata instanțelor de fond, consistă în cererea recurentului de a fi obligată Societatea Dacia-România să-i plătească suma de 5000 lei ce are la casa de prevedere a funcționarilor Societății conform art. 44 din Statute;

Considerând că tribunalul, pentru a respinge această cerere a recurentului, pe lângă multe considerații neîntemeiate și în ori care cas inutile pentru soluția cauzei declară și constată că, recurentul prin acțiunea sa, nu cere de la Societatea Dacia-România acordarea unei pensii sau a vre-unui ajutor, ci reclamă pur și simplu o parte chiar din fondul casei de prevedere în proporția ce i s'ar cuveni;

Considerând că ultima considerație coprinsă în sentința tribunalului este decisivă în cauză, că într'adever nu se poate susține că acel fond e al funcționarilor ci al Societății sau al societăților, căci numai prin voința acestora micșorându-se venitul și câștigul lor se formează acel fond nu însă prin contribuții ale funcționarilor, că dacă e așa învedereat, ca funcționar al Daciei-României ne având un drept asupra acelui fond nu poate cere partea lui cuvenită din fond; că așa precum a fost intentată acțiunea;

Considerând că pretenția recurentului precum a fost formulată la instanță, ea are a fi respinsă fără a prejudeca altă acțiune ce ar mai putea intenta recurentul numai pentru ajutor sau pensie, ast-fel că recursul din acest punct de vedere are a fi respins ca neîntemeiat; Pentru aceste motive, Curtea, respinge recursul;

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI, SECȚIUNEA I

Audiența de la 9 Septembrie 1896

Președinția D-lui G. E. SCHINA, Prim-Președinte

Teodor Lucașcu și I. G. Stroeșcu

Cambă. — Acțiune cambială. — Dacă subscriitorul unei cambii se poate opune la plata ei. — Ce excepțiuni poate ridica. — Interogatoriul. — Dacă poate chema la interogatoriul pe creditor.

Cambă. — Acțiune cambială. — Dacă în cas când cel care a intentat acțiunea cambială a semnat arătând că este casier al unei societăți, se poate invoca statutele acelei societăți, deducându-se că acțiunea a fost intentată de societate.

Cambă. — Plată. — Protest. — Unde se face plata sau protestul când locul nu este indicat în cambă.

Cambie. — Giranți. — Acțiune cambială. — Cum se dovedește înștiințarea giranților

Art. 327, 328, 342 și 349 din codul comercial.

1) Subscriitorul unei cambii nu se poate opune la plata ei, sub nici un cuvânt, și nu poate ridica nici o excepțiune altă afară de acele enumerate la art. 349 din codul comercial și sub condițiunile prevăzute în acest text de lege.

Ast-fel dânsul nu se poate opune la plată chemând la interogatoriul pe creditor spre a dovedi că acesta nu a numărat nici un ban.

2) Intr-o acțiune cambială, când acela care a intențat-o și-a semnat numele urmat de arătarea de casier al unei societăți, această arătare constituie numai un calificativ, și nu se poate invoca în acest caz statutele societății, întru cât nu societatea a intențat acțiunea, ci posesorul personal al cambiei.

3) Actul de protest trebuie făcut la locul însemnat în cambie pentru plată, iar în lipsă de o asemenea arătare, la reședința persoanelor indicate în art. 327 din codul comercial, și în caz când persoana contra căreia se face protestul este prezente, urmează a i se adresa somația și a se nota răspunsul sau refuzul.

Când într-o cambie se indică ca loc de plată un oraș, fără a se arăta vre-o stradă sau casă, atunci atât plata cât și protestul nu se pot face de cât la domiciliul creditorului.

4) Îndeplinirea prescripțiilor art. 327 și 328 din codul comercial nefiind precedată sub pedeapsă de nulitate, lipsa lor nu poate fi considerată ca un motiv de opunere la plata sumei cuprinsă în cambia protestată.

5) Cerințele art. 342 din codul comercial, în privința înștiințării garanților, sunt îndeplinite atunci când creditorul prezintă dovada predărei la poșta a scrisorilor recomandate, de oare-ce nu se poate cere creditorului de cât această dovadă iar nu și dovada remiterii acelor scrisori în primirea destinatarilor.

S-au ascultat: d-l avocat M. Costescu, care a asistat pe apelantul Teodor Luca, în dezvoltarea motivelor de apel, precum și d-l avocat D. Ștefănescu, care a asistat pe intimatul I. G. Stroescu, în combateri.

Curtea deliberând,

Asupra apelului făcut de Teodor Luca, contra sentinței Tribunalului Prahova, secțiunea II, cu No. 7 din 1896,

Având în vedere că din discuții rezultă că I. G. Stroescu casierul Societății cooperative din Ploesti, a intențat acțiune cambială contra lui Badea Tănăsescu, Matache Velicu, Gheorghe Avram și Teodor Luca, pentru plată în solidar a sumei de 3000 lei, în puterea unei cambii, datată din 18 Maiu 1895, subscrisă de cel d'inteiu, girată de cel-lalt și protestată la scadență.

Având în vedere că apelantul, în susținerea apelului se întemeiază pe următoarele motive: 1) că reclamantul Stroescu nu este un cesionar serios, de oare-ce nu a numerat nici un ban, fapt pentru dovedirea căruia invoacă chemarea la interogatoriu și jurământul decisoriu; 2) că intimatul Stroescu nu este în drept a intența acțiuni în numele Societății cooperative din Ploesti, conform statutele acelei Societăți; 3) că protestul n'a fost făcut în conformitate cu prescripțiile legii; și 4) că intimatul Stroescu nu s'a conformat, față cu apelantul Luca, prescripțiilor art. 342 cod. comercial.

Considerând, asupra primului motiv, că subscrisorul unei cambii nu se poate opune la plata ei, sub nici un cuvânt, și nu poate ridica nici o excepțiune alla

afară de acele enumerate la art. 349 codul comercial și sub condițiunile prevăzute în acest text;

Considerând, că excepțiunea propusă de apelant nu este prevăzută de art. citat, și că prin urmare nepuțând fi opusă intimatului, urmează a fi respinsă;

Considerând asupra motivului II, că posesorul cambiei, care a dat naștere acțiunii de față, nu este societatea cooperative, ci intimatul Stroescu; că mențiunea de «casier al Societății cooperative» constituie numai un calificativ al lui Stroescu; Că ast-fel, nu este loc a se invoca statutele Societății, de oare-ce intimatul fiind personal posesorul cambiei, numai lui îi aparține acțiunea cambială;

Considerând, asupra motivului III, că după dispozițiunea art. 327 și 328 codul comercial, actul de protest trebuie făcut la locul însemnat în cambie pentru plată, iar în lipsă de o asemenea arătare, la reședința persoanelor indicate în acel art., și în caz când persoana contra căreia se face protestul este prezente urmează a i se adresa somația și a se nota răspunsul sau refuzul;

Considerând că în speță cambia prevede ca loc de plată orașul Ploesti, fără a se arăta vre-o stradă sau casă și că în lipsă de o asemenea indicațiune, atât plata cât și protestul nu se puteau face decât la domiciliul creditorului;

Considerând că neîndeplinirea cerințelor art. 328 codul comercial se explică prin absența debitorului și că ast-fel protestul urmează a fi considerat ca făcut în conformitate cu dispozițiunile articolei 327 și 328 codul comercial;

Considerând că dacă s'ar admite că prescripțiunile citatelor articole nu ar fi fost în total îndeplinite, totuși aceste dispozițiuni nefiind prescrise de lege sub pedeapsă de nulitate, lipsa lor nu poate fi considerată ca un motiv de opunere la plata sumei cuprinsă în cambia protestată;

Considerând în privința motivului al 4-lea, că din recipisele poștei prezentate în instanță de intimat se constată că cerințele art. 342 codul comercial au fost îndeplinite, de oare-ce nu se poate cere creditorului de cât dovada predărei la poșta a scrisorilor recomandate, iar nu și dovada remiterii acelor scrisori în primirea destinatarilor;

Că prin urmare și acest motiv este neîntemeiat;

Considerând că ast-fel apelul intențat de Teodor Luca urmează a fi respins ca nerondat.

Pentru aceste motive, Curtea, respinge.

(ss) G. E. Șehina, Sc. Popescu, Al. Atanasovici, V. Bossy

TRIBUNALUL JUDEȚULUI BACĂU

Audiența de la 10 Septembrie 1896

Președinția d-lui C. N. BUZDUGAN, Președinte

Societ. Creditului Funciar Rural cu Episcopul Dionisie Călinescu

Societatea Creditului Funciar Rural. — Cum poate fi reprezentată în justiție. — Dacă poate fi reprezentată prin avocați autorizați de președintele consiliului său de administrație sau prin avocați autorizați prin procură legalizată de autoritățile îndrituite prin legea autentificării actelor de a legaliza asemenea acte.

Societatea Creditului Funciar Român nu poate fi

representată în justiție prin avocații săi de cât prin procuri legalisate de autoritățile în drept a legaliza asemenea acte după legea pentru autentificarea actelor, iar nu prin procuri sau delegațiuni date de președintele consiliului de administrațiune al societății, întru cât statutele acelei societăți nu-i dă putere, fie în persoana președintelui consiliului de administrațiune, fie în persoana directorului său altor reprezentanți ori funcționari ai ei, de a legaliza acte de ori ce natură, ce emană de la ea, de a deroga prin urmare la dispozițiunile precise ale legii pentru autentificarea actelor.

Tribunalul deliberând,

Având în vedere incidentul ridicat de procuratorul debitorului urmărit, că procura, de care se servește avocatul Creditului Finciar Rural, spre a reprezenta Societatea Creditului la vânzarea moșiei Băsești sau Ludasii și a cumpăra zisa moșie în numele ei, nu întrunește condițiunile cerute de legea autentificării actelor, nefiind autentificată sau legalisată de vre-o autoritate competentă ;

Că președintele consiliului de administrațiune al Creditului ne-având conferită calitatea de a legaliza asemenea procuri, de prin nici o lege, procura prezentată trebuie respinsă și prin consecuență Societatea considerată ca absentă ;

Având în vedere opiniile reprezentantului Creditului fundiar, că Societatea, după cum rezultă din statutele ei, care fac parte din lege, putând corespunde direct cu toate autoritățile publice ale Statului, ca atare având prin urmare ea însăși caracterul unei asemenea autorități, poate fi reprezentată de avocații ei cu procuri legalisate de președintele consiliului de administrațiune ;

Că argumentațiunea părții adverse ne-fiind dar întemeiată în drept, incidentul ridicat urmează a fi respins, considerându-se ca prezentă Societatea și astfel a se procedea la efectuarea licitațiunii ;

Considerând că legea, pentru autentificarea actelor indicând autoritățile competente a legaliza acele sub semnătură privată și a autentifica acele pentru cari legea cere forma autentică, zice prin art. 1 că aceste autorități sunt :

a) Tribunalele de județ în mod general și fără restricțiune ; b) judecătorile de ocol ; c) judecătorile comunale și d) polițaii și comisarii de poliție, numai în mod excepțional și după distincțiunile ce legea prescrie mai la vale ; Că în afara de aceste autorități și de consulatele și legațiunile române în streinătate, și aceasta pentru actele ce li s'ar prezenta în țările unde România are acreditați agenți diplomatici sau consulari nici o altă autoritate publică sau instituțiune cu caracter public nu poate exercita asemenea putere de cât dacă legea sa constituțivă sau altă lege specială nu o investeste în mod expres ;

Considerând că prin legea din 7 Aprilie 1873 autorizându-se înstituirea de societăți de Credit Finciar pe baza principiului asociațiunii directe și a garanției mutuale a proprietarilor teritoriali, se determină a-

nume cari sunt privilegiile și puterile, de cari se vor bucura asemenea societăți ;

Că nici un text din această lege, care cârmuește, cu modificările introduse prin legea de la 4 Iunie 1882 și statutele ei, prima Societate de Credit Finciar Român din București, nu dă putere societății, fie în persoana președintelui consiliului ei de administrațiune, fie în persoana directorului său altor reprezentanți ori funcționari ai ei, de a legaliza acte de ori ce natură, ce emană de la ea, de a deroga prin urmare la dispozițiunile precise ale legii, pentru autentificare a actelor. Că dacă Societatea prin faptul că este supusă controlului guvernului, care și-l exercitează prin comisarii numiți de el, are acordate mai multe privilegii, precum acela de a corespunde direct cu autoritățile Statului, de a nu supune timbrului și înregistrării ori ce act emanat de la ea, precum și din întreaga economie a legii și statutelor, are caracterul unei autorități publice, nu este mai puțin adevărat, că fără un text expres, care să-i dea o competență, ce legea autentificării actelor conferă unor anumite autorități, densa nu poate delega sau împuternici pe avocații ei, să o represinte în justiție, sau să facă acte pentru cari codul și procedura civilă cer autorizări speciale și autentice, cu procuri sau delegațiuni ale consiliului de administrațiune legalisate tot de ea. Legea și statutele ei n-au înțeles nici o dată să-i dea asemenea puteri și competență. Pentru aceasta ar fi trebuit dispozițiuni exprese. Că dacă după art. 42 din statute, extracțele de pe deliberațiunile consiliului de administrațiune, cari s'ar producea înaintea justiției sau în altă parte, se atestă de președintele consiliului său de membrul care îl ține locul, prin aceasta, nu se dispensează asemenea extract, când este să servească ca procură ce se dă unui avocat al Creditului, spre a sta în justiție sau a face un act pentru care legea cere procură autentică, de a fi investit cu formula legalisării sau autenticității de către autoritățile competente. Atestațiunea președintelui consiliului certifică de exactitatea deliberațiunii consiliului ; semnătura sa însă, ca și toată delegațiunea Creditului trebuie să fie legalisate sau autentificate de tribunal. Că prin consecuență procura prezentată și intitulată «extract din procesul-verbal cu Nr. 1302 din ziua de 21 Septembrie st. n. 1896 al consiliului de administrațiune», prin care d. avocat Ioan B. Vlădăianu este delegat de prima Societate de Credit Finciar Român din București, a se prezenta înaintea acestui tribunal astăzi, la licitațiunea moșiei Băsești sau Ludasii proprietatea P. S. S. Episcopului Dionisie Climescu, și a cumpăra pentru Societate zisa moșie, nefiind legalisată sau autentificată de autoritatea competentă, indicată de legea autentificării actelor, nu poate fi admisă spre a se putea reprezenta de d. avocat Vlădăianu, prima Societate de Credit Finciar Român din București ; Că dar Societatea, în calitatea ei de creditoare urmăriitoare fiind absentă, licitațiunea conform art. 589 procedura civilă urmează a fi declarată închisă ;

Pentru aceste motive, tribunalul, declară închisă vânzarea moșiei, etc.

(ss) C. N. Buzdugan, D. D. Antonescu

CRONICA JUDICIARA

Dilele trecute s'a judecat înaintea Curței cu jurați din Melun (Seine-et-Marne, Franța), o afacere curioasă.

Eată de ce este vorba:

Anul trecut, prin Decembrie, ténérul Bertrand de Caseau, fiul marquisului de Caseau, fost primar al comunei Gretz, se prezintă înaintea parchetului după lângă tribunalul din Fontainebleau și se plinse că este foarte maltratat și brutalizat de tatăl său, un falsificator.

Calificarea de falsificator dată tatălui său, deșteptă atențiunea parchetului care, stăruind puțin de ténérul Caseau, află de la acesta următoarele lucruri:

În anul 1889, ténérul Bertrand, care pe atunci era de 19 ani, se prepara să treacă concursul pentru a intra în școala militară de la Saint-Cyr, însă pentru aceasta trebuia să fie bacalaureat în științe, și de și se prezintă de cinci ori la examen, fusese însă respins la bacalaureat. În fața acestei situațiuni, un repetitor, d-l Maurice Diard, om foarte practic, 'l consilie să găsească pe cine-va care, pentru bani, să treacă în locul și în numele său bacalaureatul.

Bertrand Caseau inseră în ziarul *Intransigentul* un anunț prin care făcea cunoscut că-i trebuie un repetitor. Se prezentară doi: domnii Courtois și Déon, și li se explică afacerea. Se învoiră ca Courtois să se prezinte la examenul de bacalaureat sub numele de Bertrand Caseau, iar Déon să rămână în rezervă ca la cas când Courtois ar fi respins, să se prezinte densus.

La 1 Mai 1889, Courtois, însoțit de tatăl și fiul Caseau au plecat la Dijon, unde trebuia să depună examenul; Courtois, ca băiat deștept, a avut grija să se asigure mai întâi cu 1000 lei la busunar și apoi s'a prezentat la bacalaureat, unde a fost respins cu entusiasm, *magna cum laude*.

În fața acestei infringeri se dăte alarma și se chemă rezerva, Déon, în ajutor. Acesta se prezintă în Iuliu înaintea facultății din Caen și luă cu asalt diploma de bacalaureat în științe pentru Bertrand Caseau care, în timpul când Déon se perpelea în căldurile examenului, făcea pe turistul prin Germania. Pentru a trece examenul Déon luase 2000 de lei, însă după reușită s'a resgindit și a mai cerut ceva bani; marquisul, tatăl lui Bertrand, s'a opus, însă în fața amenințărilor lui Déon, și deslegă din nou băerile pungei și mai dăte lui Déon 4000 de lei.

Totul se credea definitiv regulat când ténérul Bertrand denunță faptele parchetului din Fontainebleau.

Marquisul de Caseau chemat la instrucție negă faptele și declară că n'a știut nimic de ce a făcut fiul său cu repetitorii săi. Bertrand revenind asupra denunțurilor sale, retractă denunțarea privitoare pe tatăl său. Tot ast-fel declară și Déon. Cu toate astea în contra marquisului era și faptul că în calitate de primar al comunei Gretz-sur-Loing legalizase semnătura falsă ce Déon pusese pe petiția dată facultății din Caen.

În urma instrucțiunii făcută, marquisul de Caseau, fiul său Bertrand, intermediarul Diard și Déon au fost trimiși în judecata Curții cu jurați.

Courtois, cel respins, a fost mai dibaci: a știut să se facă nevăzut.

Înaintea Curții cu jurați, marquisul se încurcă în răspunsuri, Bertrand care voia să apere pe tatăl său, declară că el a dat bani repetitorilor, și pentru a avea bani s'a împrumutat cu 5000 de lei de la un călăreț de circ, Diard mărturisește faptele ce i se impută însă tăgăduiește a fi primit bani pentru a face pe intermediarul, iar Déon declară că numai miseria l'a împins să treacă bacalaureatul pentru Bertrand.

După acuzația făcută de procurorul Berr și apărarea preveniților de către d-nii avocați Saint-Auban pentru Déon, Griveau pentru Diard, Demange pentru Bertrand de Caseau și Decorî pentru marquisul de Caseau, jurații au dat un verdict de neculpabilitate, iar Curtea a achitat pe preveniți spre marea bucurie a școlarilor leneși și a repetitorilor muritori de foame.

Această achitare va face, se sperăm, să progreseze folositoarea industrie a bacalaureatului prin substituțiune.

Domnii abonați ai ziarului nostru cari se vor muta cu ocazia Sf. Dumitru sunt rugați a ne aviza de noua D-lor adresă pentru a nu suferi întreruperi în primirea ziarului.

PENTRU MAGISTRAȚI ȘI AVOCAȚI
DE INCHIRIAT
 MAI MULTE APARTAMENTE MARI ȘI MICI
 ÎN
CALEA RAHOVEI No. 3—5
 Vis-à-vis de Palatul Justiției
PREȚURI CONVENABILE

Informațiuni în toate zilele la d-l Mayer administratorul, în cancelaria din curtea proprietății sale la biroul de advocatură „Informatorul” Cheiul Dâmbovița 91.